

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๑๑๗

ถึง สำนักทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

พร้อมนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๔๘๕ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมรายการวันเดือนปีเกิดในเอกสารการทะเบียนราษฎร มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ขอให้สำนักทะเบียนดาวน์โหลดหนังสือสำนักทะเบียนกลางดังกล่าว จาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๔๗๕

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมรายการวันเดือนปีเกิดในเอกสารการทะเบียนราษฎร

เรียน นายทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๙ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๔
๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๙ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖
๓. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลงรายการวันเดือนปีเกิดของบุคคลในเอกสารการทะเบียนราษฎร โดยหากผู้ยื่นคำร้องขอให้นายทะเบียนเพิ่มรายการวันที่และเดือนเกิดในเอกสารการทะเบียนราษฎร (ทะเบียนบ้าน และทะเบียนประวัติ) ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันวันที่เกิดและเดือนเกิดมาแสดง นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจะเพิ่มรายการให้ผู้ร้องโดยกำหนดเป็นวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่เกิด (กรณีรายการเดิมมีแต่ พ.ศ. เกิด) หรือวันที่ ๑ ของเดือนที่เกิด (กรณีรายการเดิมมีแต่เดือนและปีที่เกิด) โดยอ้างมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ได้เนื่องจากมาตราดังกล่าวเป็นการกำหนดในเรื่องการนับอายุของบุคคลเพื่อแก้ไขปัญหาการโต้แย้งทางข้อกฎหมายเท่านั้น ส่วนรายการวันเดือนปีเกิดของแต่ละคนเป็นข้อเท็จจริงในขณะเกิดซึ่งแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน รายละเอียดตามเอกสารที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากปัจจุบัน สำนักทะเบียนกลางได้รับแจ้งปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเกิดจากรายการทะเบียนราษฎรไม่มีวันที่และเดือนเกิด โดยเฉพาะกรณีการทำหนังสือเดินทางไปต่างประเทศและการขอวีซ่า โดยสถานทูตบางประเทศจะออกวีซ่าให้เฉพาะคนที่มีรายการวันเดือนปีเกิดเท่านั้น และเมื่อผู้ร้องไม่มีหลักฐานยืนยันวันที่และเดือนเกิดที่ถูกต้องแสดงต่อนายทะเบียน ย่อมทำให้ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ สำนักทะเบียนกลางจึงได้ขอหารือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยเพื่อขอให้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ซึ่งผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เห็นว่าเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน นายทะเบียนสามารถนำมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นหลักกฎหมายทั่วไป มาใช้ดำเนินการได้ในกรณีที่ผู้ร้องไม่มีหลักฐานยืนยันวันที่และเดือนเกิดที่ถูกต้อง นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่าการนำบทบัญญัติของมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้นั้นอาจมีบางกรณีที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง โดยเฉพาะกรณีผู้ร้องมีพี่น้องร่วมมารดาเดียวกัน โดยพี่หรือน้องมีวันที่เดือนและปีเกิดที่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยได้ ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมรายการวันเดือนปีเกิดในเอกสารการทะเบียนราษฎร เป็นไปด้วยความถูกต้อง สอดคล้องกับหลักกฎหมาย และสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จึงให้ยกเลิกหนังสือสำนักทะเบียนกลางตามที่อ้างถึงทั้ง ๓ ฉบับ และกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

/๑. เมื่อมีผู้ยื่น...

๑. เมื่อมีผู้ยื่นคำร้องขอให้นายทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมรายการวันเดือนปีเกิดในทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนประวัติ โดยขอเพิ่มวันที่และเดือนเกิด หรือวันที่เกิด แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนเรียกตรวจพยานหลักฐาน หรือสอบสวนพยานบุคคลให้ปรากฏข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับรายการที่ขอแก้ไขเพิ่มเติม แล้วดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ กรณีผู้ร้องอ้างเอกสารราชการ ไม่ว่าเอกสารดังกล่าวจะจัดทำก่อนหรือหลังการจัดทำทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้วพิจารณาความน่าเชื่อถือและความสอดคล้องของข้อมูล เช่น เอกสารที่อ้างถึงมีมากกว่า ๑ ฉบับ ออกโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐคนละแห่ง แต่มีรายการเหมือนกัน เป็นต้น หากนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าเอกสารดังกล่าวเชื่อถือได้ ให้แก้ไขเพิ่มเติมรายการตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

๑.๒ กรณีผู้ร้องไม่มีเอกสารราชการหรือไม่สามารถแสวงหาหลักฐานดังกล่าวได้ แต่มีพยานบุคคลที่รู้เห็นการเกิดซึ่งสามารถยืนยันข้อเท็จจริงได้ว่าผู้ร้องเกิดวันเดือนปีใด ให้นายทะเบียนสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้วรวบรวมหลักฐานพร้อมความเห็นเสนอนายอำเภอพิจารณา หากนายอำเภอพิจารณาแล้วเห็นว่าหลักฐานดังกล่าวเชื่อถือได้ ให้สั่งนายทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

๑.๓ กรณีผู้ร้องมีหลักฐานทะเบียนบ้าน หรือสูติบัตร หรือเอกสารราชการที่ระบุวันเดือนปีเกิดของผู้ร้องเป็นระบบจันทรคติ (ข้างขึ้น ข้างแรม ปีนักษัตร) ให้นายทะเบียนเทียบวันเดือนปีเกิดตามเอกสารดังกล่าวเป็นระบบสุริยคติ จากปฏิทิน ๑๐๐ ปี หรือ ๑๕๐ ปี และให้ใช้ข้อมูลดังกล่าวในการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรายการวันเดือนปีเกิดของผู้ร้อง

๑.๔ กรณีที่นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณีดำเนินการตามข้อ ๑.๑ หรือ ๑.๒ แล้ว ไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมวันที่และเดือนเกิด หรือวันที่เกิด ตามหลักฐานของผู้ร้อง หรือไม่สามารถเทียบวันเดือนปีเกิดเป็นระบบสุริยคติตามข้อ ๑.๓ ให้นายทะเบียนแจ้งผู้ร้องทราบพร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการใช้บทบัญญัติตามมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพิ่มวันที่ ๑ มกราคม (กรณีรายการของผู้ร้องมีแต่ พ.ศ.เกิด) หรือวันที่ ๑ (กรณีรายการของผู้ร้องมีเดือนและ พ.ศ.เกิด) หรือวันที่ ๑ มกราคม และปี พ.ศ. ที่เทียบกับปีนักษัตรในรอบอายุของผู้ร้องจากปฏิทิน ๑๐๐ ปี หรือ ๑๕๐ ปี ซึ่งหากผู้ร้องตกลงก็ให้นายทะเบียนดำเนินการให้

๒. ในการแก้ไขเพิ่มเติมรายการวันเดือนปีเกิดของผู้ร้องโดยการใช้บทบัญญัติตามมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้นายทะเบียนบันทึกเพิ่มเติมด้วยข้อความว่า “บุคคลลำดับที่ .. แก้ไขวันเดือนปีเกิดตามหลักการของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖” ไว้ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ และฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรด้วยทุกราย เพื่อมิให้เกิดข้อสงสัยกรณีผู้ร้องมีพี่หรือน้องร่วมมารดาเดียวกันที่มีวันที่เดือนและปีเกิดที่ชัดเจน

๓. คำร้องของประชาชนจะต้องได้รับการพิจารณาโดยเร็วทุกราย โดยเฉพาะกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องมีเหตุผลความจำเป็นเป็นกรณีพิเศษที่จะต้องใช้รายการดังกล่าวขอให้นายทะเบียนพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดด้วย การปฏิเสธคำร้องของประชาชน จะต้องสั่งการโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมาย และจะต้องแจ้งข้อกฎหมาย ข้อพิจารณาและเหตุผลของผู้สั่งการให้ผู้ร้องทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนปฏิเสธการรับคำร้องของประชาชนโดยเด็ดขาด

/๔. การเรียก...

๔. การเรียกตรวจพยานหลักฐานและสอบสวนพยานบุคคลเพื่อพิจารณาดำเนินการตามคำร้องให้คำนึงถึงสภาพข้อเท็จจริงและความเป็นไปได้ของผู้ร้องในการแสวงหาพยานหลักฐานดังกล่าวเป็นสำคัญมิใช่เรียกหลักฐานตามความต้องการของเจ้าหน้าที่หรือเรียกหลักฐานเกินกว่ากฎหมายกำหนดหรือเรียกพยานหลักฐานที่ผู้ร้องไม่สามารถนำมาแสดงได้ หากจำเป็นต้องตรวจสอบและขอหลักฐานจากสำนักทะเบียนหรือหน่วยงานอื่น ให้สำนักทะเบียนที่รับคำร้องเป็นภาระในการดำเนินการให้โดยไม่ชักช้าเว้นแต่ผู้ร้องมีความประสงค์ที่จะดำเนินการเอง

อนึ่ง ขอให้แจ้งกำชับนายทะเบียนทุกสำนักทะเบียนเกี่ยวกับการปฏิบัติในการแก้ไขเพิ่มเติมรายการวันเดือนปีเกิดในเอกสารการทะเบียนราษฎร โดยนายทะเบียนจะต้องดำเนินการตามพยานหลักฐานของผู้ร้องเป็นสำคัญ การใช้บทบัญญัติตามมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ปฏิบัติเป็นทางเลือกสุดท้าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภัต)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๖
โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๓๕